

МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

04.04.2017 № 126

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
28 квітня 2017 р.
за № 556/30424

Про затвердження Правил перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами України

Відповідно до вимог абзацу другого частини першої статті 14 Закону України «Про перевезення небезпечних вантажів», Закону України «Про приєднання України до Європейської угоди про міжнародне перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами (ВОПНВ)», Плану імплементації Директиви 2008/68/ЄС Європейського Парламенту та Ради про внутрішні перевезення небезпечних вантажів, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 1159, абзацу двадцять другого підпункту 37 пункту 4 Положення про Міністерство інфраструктури України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2015 року № 460, з метою забезпечення безпеки перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами України **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити Правила перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами України, що додаються.

2. Суб'єктам господарювання, що використовують судна для перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами України, протягом 5 років з дати набрання чинності цим наказом привести судна у відповідність із вимогами Європейської угоди про міжнародне перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами (ВОПНВ).

3. Управлінню безпеки на транспорті та технічного регулювання забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

<https://yurist-online.org>

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Ю.Ф. Лавренюка.

Міністр	В. Омелян
	ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства інфраструктури України 04.04.2017 № 126
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 квітня 2017 р. за № 556/30424

ПРАВИЛА

перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами України

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають основні вимоги до забезпечення безпеки перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами України з урахуванням особливостей завантаження, перевезення, розвантаження, оброблення небезпечних вантажів, суден для перевезення небезпечних вантажів та їх обладнання, належної підготовки екіпажів суден та відповідної документації і базуються на положеннях Правил, що додаються до Європейської угоди про міжнародні перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами (далі - Правила ВОПНВ).

2. Терміни у цих Правилах вживаються у таких значеннях:

вантажна одиниця - будь-яке пакування, незапакований виріб чи будь-який транспортний пакет;

вантажна транспортна одиниця - будь-який контейнер, багатoelementний газовий контейнер, цистерна, транспортний засіб чи поєднання транспортних засобів, завантажених небезпечним вантажем;

портовий оператор (стивідорна компанія) - суб'єкт господарювання, що здійснює у порту або за його межами вантажні операції, приймання та

зберігання вантажів, обслуговування транспортних засобів, а також інші пов'язані з цим види господарської діяльності;

річковий порт (термінал) - суб'єкт господарювання, який на законних підставах використовує об'єкти інфраструктури внутрішнього водного транспорту для стоянки і обслуговування суден на річкових водних шляхах, обслуговування пасажирів, здійснення вантажних, транспортних та експедиційних робіт, а також інших пов'язаних з цим видів господарської діяльності.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про перевезення небезпечних вантажів», Правилах ВОПНВ та ДСТУ 4500-1:2008 «Вантажі небезпечні. Терміни та визначення понять».

3. Міжнародні перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами України здійснюють відповідно до Правил ВОПНВ та інших міжнародних договорів України у сфері перевезення небезпечних вантажів.

4. Небезпечні вантажі перевозять внутрішніми водними шляхами України тільки у разі, якщо їх допущено до перевезення згідно з вимогами Правил ВОПНВ і цих Правил та виконано всі вимоги щодо перевезення таких вантажів.

5. Вимоги цих Правил є обов'язковими для всіх суб'єктів господарювання незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, які є учасниками перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами України.

6. Діяльність суб'єктів господарювання, пов'язана з перевезенням, відправленням, одержанням небезпечних вантажів, вантажними та іншими операціями з небезпечними вантажами, повинна здійснюватись з урахуванням вимог Положення про систему управління безпекою судноплавства на морському і річковому транспорті, затвердженого наказом Міністерства транспорту України від 20 листопада 2003 року № 904, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 грудня 2003 року за № 1193/8514.

7. Суб'єкти перевезення небезпечних вантажів зобов'язані відповідно до виду та ступеня небезпеки вжити заходів, спрямованих на запобігання нещасним випадкам, а в разі виникнення аварії - заходів, що дають змогу максимально обмежити важкі наслідки такої аварії.

8. Дія цих Правил не поширюється на:

перевезення небезпечних вантажів військовими суднами, військово-допоміжними суднами або суднами, що експлуатуються виключно для урядових та некомерційних цілей;

термінові перевезення небезпечних вантажів, що здійснюються з метою рятування людей або захисту навколишнього природного середовища, за умови, що вжито всіх належних заходів для забезпечення безпеки таких перевезень і

про їх здійснення повідомлено компетентний орган з перевезення небезпечних вантажів - Міністерство інфраструктури України;

перевезення машин або механізмів, не зазначених у Правилах ВОПНВ, що містять небезпечні вантажі у внутрішньому або експлуатаційному устаткуванні цих машин або механізмів;

випадки, перелічені в підпункті 1.1.3 глави 1.1 Правил ВОПНВ.

II. Підготовка небезпечного вантажу до перевезення

1. Небезпечні вантажі перед початком перевезення мають бути класифіковані та віднесені до одного з класів (підкласів). При цьому визначають додаткову небезпеку, а для речовин класів 3, 4.1 (крім самореактивних речовин), 4.2, 4.3, 5.1, 6.1, 8 та 9 - групу пакування. Для вибухових речовин та вибухових виробів класу 1 додатково визначають групу сумісності.

Класифікацію небезпечного вантажу наводять у нормативному документі на продукцію або паспорті безпеки речовини та в транспортному документі.

2. Відповідно до конкретних найменувань та властивостей для речовин або виробів згідно з переліком небезпечних вантажів, наведеним у таблиці А глави 3.2 Правил ВОПНВ, визначають номер ООН, клас (підклас), вид додаткової небезпеки, групу пакування або групу сумісності.

Якщо найменування виробів або речовин не зазначені у переліку небезпечних вантажів, наведеному в таблиці А глави 3.2 Правил ВОПНВ, їх клас (підклас), вид додаткової небезпеки, групу пакування або групу сумісності визначають за результатами класифікаційних випробувань.

Ідентифікацію вантажів (визначення номера ООН і транспортної назви) здійснюють згідно з вимогами частини 2 Правил ВОПНВ.

Номер ООН, клас (підклас), вид додаткової небезпеки, група пакування або група сумісності для небезпечних вантажів класу 1 та не зазначених конкретно за найменуванням у переліку небезпечних вантажів класу 3, десенсибілізованих вибухових речовин та самореактивних речовин класу 4.1, органічних пероксидів класу 5.2 та інфекційних речовин класу 6.2 затверджуються компетентним органом з перевезення небезпечних вантажів, а для інших небезпечних вантажів визначаються виробником продукції.

3. Вироби або речовини запаковують відповідно до інструкцій з пакування, наведених у частині 4 Правил ВОПНВ.

Пакування, не зазначені у вищевказаних інструкціях, допускається використовувати для внутрішніх перевезень за згодою компетентного органу з перевезення небезпечних вантажів за умови відповідності вимогам стандартів.

4. Небезпечні вантажі упаковують у тару, включаючи контейнери середньої вантажопідйомності для масових вантажів, та великогабаритну тару, яка має

бути міцною, щоб витримати удари та навантаження, що виникають під час перевезення, у тому числі в разі перевантаження, а також будь-якого переміщення з піддона або вилучення з транспортного пакета з метою подальшої ручної або механізованої обробки. Тара, включаючи контейнери середньої вантажопідйомності для масових вантажів та великогабаритну тару, має бути такої конструкції та зачинятися так, щоб запобігати будь-якому витoku вмісту, що може виникнути за звичайних умов перевезення в результаті вібрації, зміни температури, вологості або тиску повітря, вантажу. На зовнішній поверхні пакування не має бути залишків небезпечних речовин.

5. Різні небезпечні вантажі або небезпечні вантажі разом з іншими вантажами допускається пакувати сумісно в комбіновану тару, якщо сумісне пакування допускається Правилами ВОПНВ.

6. Тара, у тому числі контейнери середньої вантажопідйомності для масових вантажів та великогабаритна тара, яку використовують для небезпечних вантажів, має відповідати вимогам Правил ВОПНВ.

7. Кожна одиниця тари, у тому числі контейнери середньої вантажопідйомності для масових вантажів та великогабаритна тара, за винятком внутрішньої тари в комбінованій тарі, має відповідати типу конструкції, випробуваному та затвердженому згідно з вимогами, викладеними в главі 6.1 Правил ВОПНВ та частині 6 Міжнародного кодексу морського перевезення небезпечних вантажів (далі - МКМПНВ), і мати належне маркування.

8. Тара, яку перед наповненням та пред'явленням до перевезення перевіряє відправник небезпечного вантажу (далі - відправник), не повинна мати слідів корозії, забруднення та інших ушкоджень. Тару, призначену для багаторазового використання, на якій з'явилися ознаки зменшення міцності, не допускається використовувати для перевезення або необхідно відновити так, щоб вона була здатна витримати випробування за типом конструкції. При цьому тара має бути з належним маркуванням відповідно до підпунктів 5.2.1.1, 5.2.1.2 глави 5.2 Правил ВОПНВ.

9. Пакування, які не допускаються інструкціями з пакування, не використовуються для перевезення небезпечних вантажів, за винятком випадків, якщо це допускається на підставі тимчасового відступу за рішенням компетентного органу з перевезення небезпечних вантажів за умови їх відповідності вимогам нормативних документів щодо пакування небезпечних вантажів.

Небезпечні вантажі у пакуваннях, які за своїми розмірами та властивостями можуть бути сформовані в транспортні пакети, відправник має надавати у транспортних пакетах.

10. Під час формування транспортних пакетів виконують такі вимоги:

пакети та засоби пакування повинні відповідати вимогам нормативних документів на продукцію, бути в установленому порядку випробувані та допущені до експлуатації. Формування небезпечних вантажів у пакети здійснює відправник відповідно до вимог ГОСТ 26663-85 «Пакеты транспортные. Формирование с применением средств пакетирования. Общие технические требования» та вимог нормативного документа на продукцію. Пакети повинні зберігати цілісність, а засоби пакування повинні забезпечувати збереження пакетів протягом перевезення під впливом інерційних навантажень із прискоренням 3g;

засоби кріплення вантажу в пакети повинні мати контрольні знаки відправника й унеможливлувати вилучення окремих вантажних місць із пакета без порушення кріплення та контрольних знаків;

піддони усіх типів повинні витримувати навантаження під час штабелювання у чотири яруси з повною вантажопідйомністю та забезпечувати при цьому схоронність тари;

пакування небезпечних вантажів безпосередньо в споживчій тарі (металеві банки місткістю не більше 5 літрів) допускається тільки для в'язких небезпечних вантажів класу 3 (фарб, лаків) у ящикні та стоячні піддони за умови, що відправник здійснив необхідні випробовування, для підтвердження їх міцності у разі штабелювання в чотири яруси та під час динамічних навантажень, що виникають у процесі перевезення. Результати випробовування мають бути надані перевізнику. Приймання вказаних вантажів до вантажних операцій у порту, їх відправлення здійснюються тільки за наявності у відправника погодження одержувача небезпечного вантажу (далі - одержувач) і порту призначення;

не допускається укладати в один пакет небезпечні вантажі, що є несумісними відповідно до вимог розділу 7 МКМПНВ, та небезпечних вантажів, що небезпечно реагують між собою і не мають однакових засобів пожежогасіння.

11. Небезпечні вантажі у транспортних пакетах транспортують без переоформлення пакета від відправника до одержувача.

12. Пошкоджені пакування та пакування, що мають дефекти, а також небезпечні вантажі, що просочились чи розсипались, перевозяться в аварійній тарі, випробуваній та маркованій згідно з вимогами підпункту 5.2.1.3 глави 5.2 Правил ВОПНВ. Аварійна тара використовується тільки у випадках, якщо пошкодження пакування сталось під час перевезення.

13. Відправник забезпечує правильну класифікацію, маркування небезпечного вантажу, маркування та придатність власної тари до перевезення небезпечного вантажу відповідно до вимог підпункту 1.4.2.1 глави 1.4 Правил ВОПНВ.

III. Маркування та знаки небезпеки на вантажних

одиницях

1. На кожен вантажну одиницю з небезпечними вантажами наноситься номер ООН, що відповідає її вмісту. Перед цим номером проставляють літери «UN». Якщо виріб не має упаковки, маркування наносять на сам виріб або на його опору, транспортно-завантажувальне обладнання чи пристрій для його зберігання та запускання.

2. На кожен вантажну одиницю з небезпечними вантажами класу 1 додатково наносять транспортну назву відповідно до вимог таблиці А глави 3.2 Правил ВОПНВ. На пакування, що містять бризантні вибухові речовини, наносять комерційну назву таких речовин.

3. Аварійну тару додатково маркують словом «АВАРІЙНА».

4. На контейнерах середньої вантажопідйомності для масових вантажів місткістю понад 450 літрів та на великогабаритній тарі маркування наносять на дві протилежні бічні стінки.

5. Маркування на вантажній одиниці:

чітко видиме та розбірливе;

здатне витримати вплив будь-яких погодних умов без істотного зниження якості.

6. Крім зазначеного в цьому розділі маркування на вантажні одиниці та тару наносять маркування відповідно до ГОСТ 14192-96 «Маркировка грузов», попереджувальне маркування відповідно до ДСТУ ГОСТ 31340:2009 «Попереджувальне маркування хімічної продукції. Загальні вимоги» та інше маркування відповідно до законодавства України.

7. У разі перевезення небезпечних вантажів на вантажні одиниці наносять знаки небезпеки згідно з переліком небезпечних вантажів, наведеним у таблиці А глави 3.2 Правил ВОПНВ.

8. Знаки небезпеки за кольором, символами та загальною формою мають відповідати зразкам, наведеним у підпункті 5.2.2.2.2 глави 5.2 Правил ВОПНВ.

Усі знаки небезпеки на вантажних одиницях мають відповідати вимогам підпункту 5.2.2 глави 5.2 Правил ВОПНВ.

IV. Вимоги до перевезення небезпечних вантажів

1. Великотоннажні контейнери допускаються до експлуатації конструктивно придатними для перевезення та відповідно до вимог Міжнародної конвенції про безпечні контейнери. Придатність контейнера для

перевезення небезпечних вантажів визначає відправник або особа, що здійснює завантаження контейнера.

2. Під час завантаження контейнера слід дотримуватись таких вимог:

1) перед початком завантаження контейнера складається схема розміщення вантажу. Під час розміщення небезпечного вантажу враховуються його властивості, попереджувальне маркування, нанесене згідно з ДСТУ 4500-5:2005 «Вантажі небезпечні. Маркування», а також маніпуляційні знаки, нанесені згідно з ГОСТ 14192-96 «Маркировка грузов»;

2) особи, які завантажують контейнер, повинні бути ознайомлені з властивостями вантажу, видами небезпеки та всіма ризиками, що виникають у разі аварійної ситуації, заходами безпеки, що вживаються під час завантаження, а також діями у разі виникнення аварійної ситуації. Завантаження контейнера небезпечними вантажами здійснюють тільки особи, які пройшли спеціальне навчання у сфері перевезення небезпечних вантажів та мають відповідний сертифікат;

3) завантаження і кріплення небезпечного вантажу в контейнері здійснюють згідно з вимогами міжнародних та національних документів з питань укладення вантажів у вантажно-транспортні одиниці;

4) після розміщення вантажу повинен залишитися вільний простір між вантажем і дверима контейнера завширшки від 30 мм до 50 мм, двері контейнера повинні вільно відчинятися і зачинятися;

5) партії небезпечних вантажів, які становлять лише частину вантажів, що завантажують у контейнер, розміщують поблизу дверей таким чином, щоб, відчинивши двері контейнера, можна було побачити маркування, що характеризує транспортну небезпеку вантажу;

6) сепараційний, прокладний матеріали і матеріал для кріплення не мають вступати в реакцію з небезпечними вантажами;

7) відправник або особа, що завантажує контейнер, забезпечує, щоб небезпечні вантажі, які укладають у контейнер, були сумісними та дозволялися до перевезення тими видами транспорту, які застосовують у транспортному ланцюзі. Сумісність небезпечних вантажів визначають відповідно до вимог, установлених у частині 7 міжнародних договорів України у сфері перевезення небезпечних вантажів;

8) не допускається укласти в контейнер вантажні одиниці з пошкодженнями, забруднені залишками небезпечного вантажу або які витікають (розсипаються). Пакування з небезпечними вантажами, що перебували під дощем, снігом, кригою, мають бути очищені та просушені перед завантаженням;

9) не допускається завантаження в один контейнер небезпечних вантажів, що не мають однакових засобів пожежогасіння;

10) небезпечні вантажі не завантажуються в один контейнер з поштою, багажем, продуктами харчування, хлібофуражними продуктами, парфумерно-косметичними товарами, одягом та речами домашнього побуту;

11) піддони, забруднені небезпечними вантажами, повертаються відправнику для їх знешкодження відповідними методами;

12) пакування, що містять рідкі небезпечні вантажі або небезпечні вантажі класу 8, укладають у нижній ярус. Якщо такі вантажі розміщують у кілька ярусів, між ярусами використовують сепарацію з дощок або фанери завтовшки не менше 20 мм.

Завантаження контейнера небезпечними вантажами класу 8, що надаються у скляних, керамічних ємностях, дозволяється тільки в один ярус, якщо не застосовуються спеціальні стелажі, що забезпечують надійність кріплення пакувань у контейнері;

13) пакування, що містять вибухові речовини і вироби, займисті гази, легкозаймисті рідини з температурою спалаху нижче ніж плюс 23 °С, а також із сірковуглецем відсепаровуються від металевих поверхонь контейнера. Матеріал для сепарації не повинен викликати іскроутворення;

14) сипкі та порошкоподібні речовини, піротехнічні засоби класу 1, які мають класифікаційні коди 1.1A, 1.1C, 1.1D, 1.1G, 1.3C та 1.3G, а також піротехнічні засоби перевозять у контейнерах з підлогою з неметалевою поверхнею або покриттям;

15) у закритих контейнерах надаються до перевезення пакування, виготовлені з чутливих до вологи матеріалів, а також пакування, що містять:

самореактивні речовини (клас 4.1);

речовини, здатні до самозаймання (клас 4.2);

речовини, що виділяють легкозаймисті гази при взаємодії з водою (клас 4.3);

органічні пероксиди (клас 5.2);

16) завантаження контейнера допускається до рівня, що не перевищує його вантажопідйомності.

Відхилення центра маси завантаженого вантажу від геометричного центра контейнера по довжині не має перевищувати для 20-футового контейнера 600 мм, для 40-футового - 1200 мм.

Контейнер, маса бруто якого перевищує максимально допустиму масу більше ніж на 1,6 % або який завантажений із перевищенням поздовжнього

відхилення центра маси вантажу, до вантажних операцій і перевезення не допускається;

17) відправник або особа, що завантажує контейнер, повинні додати специфікацію або рахунок-фактуру на вантаж, у яких зазначаються кількість місць, перелік предметів у кожному місці та інформація про небезпечний вантаж, завірені власною печаткою і підписом. Після завантаження контейнер пломбується і складається свідоцтво про завантаження контейнера/транспортного засобу відповідно до пункту 4.5 глави 4 Положення про порядок підготовки та подання інформації про вантаж для його безпечного морського перевезення, затвердженого наказом Міністерства транспорту України від 14 грудня 1998 року № 497, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 грудня 1998 року за № 848/3288, та пункту 9.1 розділу 9 Правил дорожнього перевезення небезпечних вантажів, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26 липня 2004 року № 822, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 20 серпня 2004 року за № 1040/9639 (далі - Правила дорожнього перевезення небезпечних вантажів).

3. Перевезення небезпечних вантажів навалом/насіпом або наливом у переносних цистернах допускається лише у разі, якщо:

такий спосіб перевезення допускається для цього вантажу відповідно до глави 3.2 частини 3 МКМПНВ;

корпуси й обладнання переносних цистерн відповідають вимогам частини 6 МКМПНВ та нормативним документам на їх виготовлення, випробовування та маркування;

корпуси цистерн та їх обладнання пройшли відповідну перевірку і мають сертифікат відповідності згідно з Порядком перевірки цистерн для перевезення небезпечних вантажів, затвердженим наказом Міністерства інфраструктури України, Міністерства внутрішніх справ України від 12 травня 2015 року № 166/550, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 червня 2015 року за № 663/27108;

завантажені тільки тими небезпечними вантажами, до перевезення яких вони допущені та які у разі контакту з матеріалами їх корпусу, прокладок та обладнання не можуть вступати з ними в небезпечну реакцію, утворювати небезпечні продукти або значно знижувати міцність матеріалу;

ступінь наповнення рідинами переносних цистерн не перевищує граничних значень, установлених у главах 4.2-4.4 МКМПНВ.

4. Великогабаритні й масивні вироби, що не можуть бути запаковані, надають до перевезення у разі виконання таких умов:

великогабаритні й масивні вироби повинні бути достатньо міцними, щоб витримати удари та навантаження під час перевезення, в тому числі перевантаження з транспортних засобів на транспортні засоби або з

транспортних засобів до місць зберігання небезпечних вантажів, а також будь-яке переміщення з піддона для подальшої ручної або механізованої обробки;

усі запірні пристрої й отвори герметизуються таким чином, щоб не відбувалася втрата вмісту небезпечних вантажів за звичайних умов перевезення внаслідок вібрації або змін температури, вологості або тиску. Жодні залишки небезпечної речовини не повинні налипати на зовнішню поверхню великогабаритних і масивних виробів;

частини великогабаритних і масивних виробів, що торкаються небезпечних вантажів, не мають пошкоджуватися під дією цих небезпечних вантажів і створювати небезпечні ефекти (каталітичну реакцію або реакції) з небезпечними вантажами;

великогабаритні й масивні вироби, що містять рідини, мають укладатися й закріплюватися таким чином, щоб під час перевезення не відбувалося витоків з виробу або його залишкової деформації;

великогабаритні й масивні вироби мають бути установлені на опори або поміщені в риштування, інші транспортно-завантажувальні пристосування, у транспортний засіб, контейнер, щоб за звичайних умов перевезення вони не могли переміщатися.

V. Оформлення перевізних документів

1. Відправник або його представник завчасно надає капітану судна перевізні документи, оформлені відповідно до вимог глави 5.4 Правил ВОПНВ.

2. Перевізний документ на небезпечні вантажі (крім небезпечних вантажів класу 7), що надають у вантажних одиницях, вантажних транспортних одиницях стосовно кожної небезпечної речовини, матеріалу або виробу, що надають до перевезення, має містити таку інформацію:

номер ООН, якому передують літери «UN»;

транспортна назва;

для речовин і виробів класу 1: класифікаційний код (клас, підклас та група сумісності). Якщо небезпечні вантажі класу 1 мають додаткові види небезпеки (класи 3-8), наведені в колонці 5 таблиці А глави 3.2 частини 3 Правил ВОПНВ, ці номери зразків знаків небезпеки вказують після класифікаційного коду в дужках;

для речовин і виробів інших класів: номери зразків знаків небезпеки, зазначені в графі 5 таблиці А глави 3.2 Правил ВОПНВ. Якщо зазначено кілька номерів зразків, то номери зразків, що йдуть за першим номером, наводять у дужках;

група пакування речовини (у разі її призначення);

кількість і опис вантажних одиниць;

загальна кількість небезпечного вантажу, що має окремий номер ООН, транспортна назва або група пакування (об'єм або маса брутто чи маса нетто для конкретного випадку);

назва й адреса відправника;

назва й адреса одержувача;

декларація відповідно до положень будь-якої спеціальної угоди;

інформація про страхування відповідальності під час перевезення небезпечних вантажів.

У разі надання вантажу, небезпечного для навколишнього природного середовища, додатково до зазначених у цьому пункті відомостей згідно з вимогами Будапештської конвенції про договір перевезення вантажів внутрішніми водними шляхами текст документа доповнюють словами «Небезпечний для навколишнього середовища» та вказують небезпечні властивості вантажу, притаманні йому ризики забруднення, а також запобіжні заходи, яких потрібно вжити.

Якщо транспортний ланцюг включає перевезення морем, у перевізному документі для речовин, що мають зразок знака небезпеки 3 у графі 5 таблиці А глави 3.2 Правил ВОПНВ, вказують температуру спалаху речовини у закритому тиглі (або відкритому тиглі).

3. На небезпечні вантажі класу 7 перевізні документи заповнюють згідно з вимогами пунктів 6.52-6.58 розділу 6 Правил ядерної та радіаційної безпеки при перевезенні радіоактивних матеріалів (ПБПРМ - 2006), затверджених наказом Державного комітету ядерного регулювання України від 30 серпня 2006 року № 132, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 18 вересня 2006 року за № 1056/12930.

4. Особа, що здійснює завантаження контейнера небезпечними вантажами, надає відправнику свідоцтво про завантаження контейнера/транспортного засобу.

5. Додаткову або спеціальну інформацію для небезпечних вантажів зазначають у перевізному документі відповідно до положень глави 5.4 Правил ВОПНВ.

6. Перевізні документи на навалочні небезпечні вантажі мають містити таку інформацію:

транспортне найменування небезпечного вантажу;

установлена група небезпечного вантажу (А і В, А, В або С);

клас ІМО небезпечного вантажу (у разі наявності);

номер ООН, до якого віднесено небезпечний вантаж. Перед чотиризначним номером ООН наводять літери «UN»;

кількість небезпечного вантажу, що надають до перевезення;

питомий вантажний об'єм;

необхідність штивки небезпечного вантажу і процедури штивки (у разі потреби);

імовірність зміщення небезпечного вантажу, у тому числі кут природного укосу (у разі потреби);

інформація про необхідні сертифікати, що надають на небезпечний вантаж, згідно з додатком 1 до МКМПНВ;

імовірність водонасичення нижніх шарів штабеля;

властивості небезпечного вантажу (займистість, токсичність, корозійність, здатність до окиснення та інші небезпечні властивості);

здатність небезпечного вантажу до поглинання кисню;

здатність небезпечного вантажу до самонагрівання, а також необхідність штивки в процесі самонагрівання;

здатність небезпечного вантажу виділяти займисті гази у випадку взаємодії з водою (у разі наявності);

радіоактивні властивості небезпечного вантажу (у разі наявності);

здатність небезпечного вантажу до забруднення навколишнього природного середовища;

інша інформація, що стосується властивостей небезпечного вантажу та надається відповідно до вимог законодавства України.

7. Відправник готує та надає капітану судна письмові інструкції на випадок аварії або будь-якої іншої аварійної події. Форма і зміст письмових інструкцій повинні відповідати зразку, наведеному в пункті 5.4.3.4 глави 5.4 Правил ВОПНВ.

8. Якщо неможливо завантажити весь обсяг небезпечних вантажів на одне судно, складають окремі перевізні документи або копії єдиного документа в кількості, що відповідає кількості завантажених суден.

Крім того, на партії або частини партії вантажів, що є несумісними і не можуть разом завантажуватися на одне судно, виписують окремі перевізні документи.

9. Відправник разом із перевізним документом надає дозволи, сертифікати на небезпечний вантаж відповідно до Правил ВОПНВ, санітарних, карантинних та інших правил у встановленому законодавством порядку.

10. Суб'єкти перевезення небезпечних вантажів повинні зберігати протягом одного року копії перевізних документів та доданих до них документів. У разі використання електронних носіїв інформації суб'єкти господарювання повинні бути здатними надати перевізні документи у друкованому вигляді.

VI. Вимоги до вантажних операцій і короткострокового зберігання небезпечних вантажів

1. До вантажних операцій і короткострокового зберігання приймають тільки небезпечні вантажі, допущені до перевезення внутрішніми водними шляхами України відповідно до глави 3.2 Правил ВОПНВ і цих Правил.

Приймання небезпечного вантажу для короткострокового зберігання допускається у разі наявності відповідних місць зберігання небезпечних вантажів (склади, майданчики, причали), що забезпечують безпеку зберігання цих вантажів.

2. До здійснення вантажних операцій і короткострокового зберігання не приймаються небезпечні вантажі у разі:

невідповідності класифікації, ідентифікації, пакування, маркування, стану небезпечного вантажу та інформації, зазначеної у перевізних документах, вимогам цих Правил, Правил ВОПНВ та законодавству України;

ненадання відправником або неналежне оформлення ним перевізних та (у разі необхідності) дозвільних документів на небезпечний вантаж;

пошкодження або забруднення вантажних одиниць, вантажних транспортних одиниць залишками небезпечного вантажу.

3. Річковий порт (термінал) та суб'єкт господарювання, що здійснює вантажні операції з небезпечними вантажами та їх короткострокове зберігання, зобов'язані:

визначити номенклатуру небезпечних вантажів, що перевантажуються із короткостроковим зберіганням або без нього, і кількість такого вантажу, що може перебувати на території порту-терміналу та на під'їзних коліях, з урахуванням оцінки впливу небезпечних вантажів на навколишнє природне середовище;

визначити порядок ввезення та вивезення небезпечних вантажів з порту-терміналу, у тому числі не прийнятих до перевезення, а також небезпечних вантажів, що надійшли у пошкоджених або несправних вантажних одиницях;

розробити технологічні карти на вантажні операції з небезпечними вантажами;

визначити осіб, що здійснюють контроль за ввезенням, вивезенням, переміщенням, забезпеченням безпеки під час вантажних операцій та короткострокового зберігання небезпечних вантажів;

забезпечити здійснення вантажних операцій або складування небезпечних вантажів працівниками, які пройшли спеціальне навчання у сфері перевезення небезпечних вантажів;

розробити план локалізації та ліквідації аварійних ситуацій, а також порядок взаємодії суб'єктів перевезення небезпечних вантажів у разі їх виникнення;

забезпечити належний рівень охорони небезпечних вантажів;

визначити місця для зберігання небезпечних вантажів та порядок вивезення залишків небезпечних вантажів, що накопичуються під час вантажних операцій або аварійної ситуації.

4. Технологічний процес вантажних робіт з небезпечними вантажами здійснюється відповідно до технологічних карт, що розробляють з урахуванням:

місця здійснення вантажних операцій;

властивостей небезпечного вантажу;

паспорта безпеки речовини (матеріалу), згідно з яким визначають засоби індивідуального захисту під час роботи в аварійних ситуаціях та вимоги до нейтралізації розливу (розсипу) небезпечного вантажу, а також вимоги щодо його зберігання з іншими речовинами;

нормативно-правових актів та нормативно-технічних документів, що визначають умови безпеки під час вантажних операцій з небезпечними вантажами та їх короткострокового зберігання, вимоги до пожежної безпеки, безпеки праці, екологічної безпеки та санітарних норм у портах-терміналах.

5. Особа, відповідальна за приймання вантажу в річковому порту (терміналі), повинна переконатися, що:

небезпечні вантажі надано до перевезення відповідно до вимог цих Правил та міжнародних договорів України у сфері перевезення небезпечних вантажів;

небезпечні вантажі, що вивантажують із судна, перебувають у належному стані для подальшого перевезення та є у наявності відповідні перевізні документи;

вантажні одиниці, вантажні транспортні одиниці відповідають вимогам цих Правил, не мають течі (висипання), забруднень і належним чином промарковані.

Під час приймання небезпечних вантажів виконуються заходи з охорони праці, пожежної безпеки, санітарно-епідеміологічної безпеки й охорони навколишнього природного середовища.

6. Річковий порт (термінал) визначає спеціальні місця для стоянки автотранспорту з небезпечними вантажами осторонь від шляхів, якими відбувається рух транспорту. Не допускається займати з цією метою проїзди, переїзди, причали, місця складування вантажів та залізничні колії.

Транспортні засоби, що перевозять небезпечні вантажі територією порту, повинні відповідати вимогам Правил дорожнього перевезення небезпечних вантажів.

Водії транспортних засобів повинні бути ознайомлені з правилами безпеки під час перебування на території річкового порту (терміналу) та забезпечувати справність транспортного засобу, що в'їжджає на територію річкового порту (терміналу).

Залізничні транспортні засоби, у яких перевозять небезпечні вантажі, повинні відповідати вимогам Правил перевезення небезпечних вантажів, затверджених наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25 листопада 2008 року № 1430, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 26 лютого 2009 року за № 180/16196.

7. Відправник зобов'язаний не пізніше ніж за сім днів до ввезення в річковий порт (термінал) небезпечних вантажів узгодити їх увезення з річковим портом (терміналом) та суб'єктом господарювання, що здійснює вантажні операції.

8. У разі надання небезпечного вантажу з маркуванням, що не відповідає його безпеці та вимогам цих Правил, або без маркування відправник забезпечує суб'єкта господарювання, що здійснює вантажні операції, відповідно виготовленими елементами маркування. Нанесення маркування здійснюється за кошти відправника або одержувача.

У разі надходження небезпечного вантажу в пошкодженій тарі (упаковці) відправник забезпечує суб'єкта господарювання, що здійснює вантажні операції, запасною тарою та витратними матеріалами в кількості, необхідній для перетарування і ремонту, або здійснює вивезення вантажів з території річкового порту (терміналу) в найкоротший строк. Перетарування небезпечних вантажів здійснюється за кошти відправника (одержувача) тільки у спеціально відведених місцях річкового порту (терміналу) особами, які пройшли спеціальне навчання у сфері перевезення небезпечних вантажів та ознайомлені з небезпечними властивостями вантажу. Перетарування небезпечних вантажів високого ступеня небезпеки здійснюється тільки під керівництвом відправника (одержувача).

9. Якщо тривалість вантажних операцій з небезпечними вантажами низького ступеня небезпеки не перевищує однієї зміни, допускається замість тимчасової огорожі встановлювати стояки зі знаками безпеки.

В інших випадках територія, де здійснюють вантажні операції з небезпечними вантажами, повинна мати стаціонарну або тимчасову огорожу.

Форма і колір знаків безпеки повинні відповідати вимогам Технічного регламенту знаків безпеки і захисту здоров'я працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2009 року № 1262.

Оформлення знаків безпеки повинно відповідати ДСТУ ISO 3864-1:2005 «Графічні символи. Кольори та знаки безпеки. Частина 1. Принципи проектування знаків безпеки для робочих місць та місць громадського призначення».

10. Небезпечні вантажі завантажують у транспортний засіб, судно в останню чергу, а вивантажують - у першу чергу.

11. Вантажні операції з небезпечними вантажами здійснюють тільки в спеціально обладнаних місцях із забезпеченням вимог безпеки праці, пожежної безпеки та санітарних норм. Виконання вантажних операцій за межами спеціально обладнаних місць не допускається.

У разі виконання вантажних операцій з токсичними та їдкими вантажами спеціально обладнані місця обладнують гідрантами або водяними колонками для екстреного промивання шкіри, очей.

12. До виконання вантажних робіт з небезпечними вантажами та їх короткострокового зберігання допускають осіб, які відповідно до своїх обов'язків пройшли спеціальне навчання у сфері перевезення небезпечних вантажів та інструктаж щодо безпечної роботи з небезпечними вантажами.

Доступ до місць, де здійснюють вантажні операції з небезпечними вантажами або короткострокове зберігання небезпечних вантажів, а також на борт судна стороннім особам, що не пов'язані з проведенням та забезпеченням цих робіт, забороняється.

13. Якщо вантажні операції з небезпечними вантажами або короткострокове зберігання небезпечних вантажів здійснюються в умовах поганої видимості або вночі, забезпечують ефективне освітлення, захищене від механічного ушкодження.

У разі забезпечення палубного освітлення використовують надійно закріплені електричні лампи для уникнення пошкодження.

14. Перед початком вантажних операцій особи, які беруть участь у вантажних операціях з небезпечними вантажами, та екіпаж судна повинні бути ознайомлені із:

найменуваннями, властивостями та транспортною безпекою небезпечних вантажів, що мають перевантажуватися або перевозитися на судні;

засобами індивідуального захисту, використання яких рекомендується під час звичайної роботи та в аварійній ситуації;

<https://yurist-online.org>

вимогами пожежної безпеки та гігієни праці;

заходами, що вживаються для охорони навколишнього природного середовища, та заходами з надання першої медичної допомоги.

До початку здійснення вантажних операцій з небезпечними вантажами особи, відповідальні за їх здійснення, повинні переконатися, що:

вантажні одиниці, вантажні транспортні одиниці не пошкоджені, не мають залишків вантажу, мають необхідне маркування та сертифікати;

надані до перевезення транспортні засоби, очищені від залишків інших вантажів, перебувають у належному стані та мають відповідні документи.

15. Керівник робіт перед початком вантажних операцій з небезпечними вантажами повинен перевірити наявність у задіяних в операціях осіб засобів індивідуального захисту, знання порядку і засобів взаємного сповіщення про аварію і спільних дій з її ліквідації.

Вибір засобів індивідуального захисту проводять з урахуванням небезпеки, яку може становити небезпечний вантаж, вимог безпеки до кожного виду робіт, що виконують, характеру та умов праці, виду і тривалості дії шкідливих факторів відповідно до визначеної(ого) у паспорті безпеки речовини (матеріалу). Засоби індивідуального захисту повинні відповідати Технічному регламенту засобів індивідуального захисту, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2008 року № 761, Правилам вибору та застосування засобів індивідуального захисту органів дихання, затвердженим наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 28 грудня 2007 року № 331, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04 квітня 2008 року за № 285/14976, та іншим нормативно-технічним документам, що визначають вимоги до засобів індивідуального захисту.

Особи, зайняті на роботах зі шкідливими й небезпечними умовами праці, а також на роботах, пов'язаних із виникненням пилу, повинні бути забезпечені засобами індивідуального захисту відповідно до вимог Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту, затвердженого наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 24 березня 2008 року № 53, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 травня 2008 року за № 446/15137.

16. Перед початком вантажних операцій вантажні приміщення судна, транспортний засіб мають бути очищені та провентильовані протягом не менше 30 хвилин.

17. Судновласники, відправники повинні забезпечити річковий порт (термінал) необхідними кріпильними і сепараційними матеріалами для кріплення небезпечних вантажів.

18. Вагони і контейнери, які подають під навантаження небезпечних вантажів, мають бути справними та придатними для перевезення відповідного вантажу, очищеними від залишків вантажу і сміття, засобів кріплення, а у відповідних випадках - продезінфікованими і провентильованими. Не допускається подавати під навантаження небезпечних вантажів вагони і контейнери без технічного огляду та визнання їх придатними для перевезення небезпечних вантажів. Порожні вагони і контейнери оглядають у день подачі під завантаження.

Не допускається подавати під навантаження небезпечних вантажів вагони, до планового ремонту яких залишилося менше ніж 15 діб.

19. Небезпечні вантажі у вантажних одиницях короткостроково зберігають у спеціалізованих критих місцях зберігання небезпечних вантажів. Допускається зберігання таких вантажів в окремих відсіках вогнетривких критих місць зберігання небезпечних вантажів загального призначення, відокремлених від суміжних відсіків місць зберігання небезпечних вантажів протипожежними перегородками, а також на відкритих місцях зберігання небезпечних вантажів, що огорожені та охороняються.

Небезпечні вантажі, які надають у закритих контейнерах, допускаються до короткострокового зберігання на відкритих місцях зберігання небезпечних вантажів спеціалізованих контейнерних перевантажувальних комплексів і на майданчиках універсальних перевантажувальних комплексів, що огорожені та охороняються.

Навалочні небезпечні вантажі повинні зберігатися на відкритих місцях зберігання небезпечних вантажів, що огорожені та охороняються.

Криті місця зберігання небезпечних вантажів для зберігання газів, легкозаймистих рідин, самозаймистих речовин, речовин, що виділяють займисті гази в разі взаємодії з водою, токсичних речовин, їдких і (або) корозійних речовин повинні бути одноповерховими.

20. Місця зберігання небезпечних вантажів обладнуються засобами пожежогасіння і ліквідації аварійних ситуацій залежно від властивостей небезпечних вантажів та телефонним зв'язком.

Криті місця зберігання небезпечних вантажів, що використовують для зберігання пожежонебезпечних вантажів, обладнуються автоматичною пожежною сигналізацією.

21. Небезпечні вантажі розміщуються в місцях зберігання з урахуванням однорідності їх фізико-хімічних і пожежонебезпечних властивостей. Під час зберігання несумісних небезпечних вантажів слід дотримуватися умов їх відокремлення один від одного згідно з ГОСТ 12.1.004-91 «Пожарная безопасность. Общие требования».

Місця зберігання небезпечних вантажів перед розміщенням в них небезпечних вантажів мають бути ретельно очищені від решток вантажів, що зберігалися раніше, та їх пакувань, засобів кріплення і сепарації, розливу або розсипу речовин, сміття. В окремих випадках забруднені місця промиваються та висушуються.

Небезпечні вантажі на критих місцях зберігання небезпечних вантажів розміщуються на відстані не менше ніж 0,7 м від стін з проходами між штабелями завширшки не менше ніж 2,0 м. Ширина поздовжніх і поперечних проїздів має бути не менше ніж 3,5 м.

Висота штабелювання небезпечних вантажів на плоских піддонах і тарно-штучних вантажів класів 3-9 не повинна перевищувати 3,0 м. Допускається збільшення висоти штабелювання до 4,0 м для небезпечних вантажів у кипах або мішках із тканини.

Контейнери, що завантажені небезпечними вантажами у вантажних одиницях, класів 3-9 повинні бути складені штабелями не більше 4 ярусів заввишки. Контейнери з корозійними рідинами в скляній тарі розміщують в нижньому ярусі штабеля.

Контейнери-цистерни з вантажами класів 3-9 складаються штабелями заввишки не більше 3 ярусів.

22. Під час зберігання пожежовибухонебезпечних вантажів у контейнерах, а також у вантажних одиницях на відкритих місцях зберігання небезпечних вантажів площа однієї секції (штабеля) не повинна перевищувати значень, установлених цими Правилами для небезпечних вантажів конкретних класів, або 300 м². Протипожежні розриви між штабелями - не менше ніж 6 м.

Під час зберігання небезпечних вантажів у місцях зберігання небезпечних вантажів залишаються вільними пожежні та залізничні проїзди та проходи, що забезпечують також вільне переміщення і маневрування засобів внутрішньопортової механізації.

VII. Вимоги до транспортних засобів для перевезення небезпечних вантажів

1. Перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами України здійснюють одиночними суднами, зчаленими групами, складами несамохідних транспортних засобів, що штовхають або буксирують. Склад несамохідних транспортних засобів, який штовхають, або зчалену групу розглядають як одне судно.

Перевезення небезпечних вантажів здійснюють судовими, збірними та дрібними відправленнями, маса брутто яких не перевищує 20 тонн.

2. Судна внутрішнього плавання, що використовують для перевезення небезпечних вантажів, мають відповідати вимогам глави 8.1 частини 8 та частини 9 Правил ВОПНВ, з урахуванням пункту 1.16.1 глави 1.16 частини 1 Правил ВОПНВ та мати відповідне свідоцтво про допущення ВОПНВ або тимчасове свідоцтво про допущення ВОПНВ, видане визнаним класифікаційним товариством.

3. Судна змішаного плавання або морські судна, що мають право плавання під прапором України, які використовуються для перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами України, повинні відповідати вимогам до конструкції та обладнання судна, визначеним у правилі 19 (для суден, що побудовані після 01 липня 2002 року) або у правилі 54 (для суден, що побудовані до 01 липня 2002 року) глави II-2 Конвенції СОЛАС-74, і мати відповідне свідоцтво.

Судна повинні бути в мореходному стані, а вантажні приміщення -підготовлені до приймання небезпечного вантажу. Готовність вантажних приміщень до перевезення конкретного виду небезпечного вантажу забезпечує адміністрація судна і перевіряє представник річкового порту (термінала) або незалежний сюрвейєр за дорученням заінтересованої сторони.

4. Небезпечні вантажі у вантажних одиницях, вантажних транспортних одиницях завантажують на судна у кількостях, що не перевищують значень, наведених у додатку до цих Правил. У складах, що штовхають або буксирують, у зчалених групах наведене значення маси брутто застосовують до кожної одиниці складу або групи.

Ці вимоги можуть не застосовуватися до завантаження небезпечних вантажів (за винятком небезпечних вантажів, що мають знак небезпеки класу 1) на судна з подвійним корпусом.

5. Максимальна кількість небезпечних вантажів, яку допускається завантажувати на борт судна або на борт кожної одиниці складу, що штовхають, або зчаленої групи, становить 1 100 000 кг.

6. З метою запобігання виникненню аварійної ситуації, забрудненню навколишнього природного середовища, підвищенню рівня безпеки судноплавства під час перевезення небезпечних вантажів найбільш небезпечними ділянками річкових внутрішніх водних шляхів України здійснюється обов'язкове лоцманське проведення суден, що перевозять небезпечні вантажі.

VIII. Дії суб'єкта перевезення у разі виникнення

надзвичайних ситуацій з небезпечними вантажами

1. У разі виникнення аварійних ситуацій з небезпечними вантажами на судні капітан судна негайно вживає заходів щодо захисту членів екіпажу судна від можливого впливу небезпечних вантажів та сповіщає про аварійну ситуацію у встановленому порядку через судновий радіозв'язок або іншим можливим видом зв'язку судновласника, Річкову інформаційну систему, Укртрансбезпеку або будь-яку іншу берегову організацію (адміністрацію шлюзу, порту (термінала)).

Повідомлення містить опис характеру аварійної ситуації, відомості про наявність потерпілих, найменування вантажу, номер аварійної картки і номер ООН вантажу (за їх наявності в перевізних документах), кількість небезпечного вантажу в зоні аварійної ситуації.

Після передачі повідомлення про аварійну ситуацію судновий екіпаж вживає заходів за вказівкою капітана судна згідно з аварійною картою на такий небезпечний вантаж.

Судновласник або інший уповноважений працівник судновласника повинен негайно повідомити Укртрансбезпеку про аварійну подію, у тому числі про втрату радіозв'язку з морським або річковим судном, про затримку прибуття морського або річкового судна до порту або точки призначення понад 4 години з нез'ясованих причин.

У разі потреби сповіщаються також відправник та одержувач вантажу.

2. Для забезпечення реагування на надзвичайні та аварійні події суб'єкт перевезення небезпечних вантажів повинен мати структурний підрозділ або уповноважену особу, на яку покладено функції з організації та проведення аварійно-рятувальних та інших робіт, пов'язаних із ліквідацією наслідків надзвичайних та аварійних подій з небезпечними вантажами.

3. Диспетчер річкового порту (термінала), а у разі виникнення аварійної ситуації поза межами річкового порту (термінала) - Річкова інформаційна система, отримавши повідомлення про аварійну ситуацію, сповіщає про це місцеві органи виконавчої влади та територіальні органи управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій, а також бере на себе регулювання руху суден у зоні аварійної ситуації.

4. У разі виникнення аварійної ситуації в межах річкового порту (термінала) для оперативного керівництва ліквідацією аварійної ситуації утворюється оперативна група в річковому порту (терміналі) під керівництвом уповноваженої особи, а також у відповідних відділах річкового порту (термінала) за умови обов'язкового проведення з ними інструктажу щодо роботи з небезпечними вантажами і забезпечення їх засобами індивідуального захисту. Допуск до роботи оформляється нарядом-допуском як до роботи з підвищеною небезпекою відповідно до Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005

року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511.

Для ліквідації наслідків аварійної ситуації керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а у разі його відсутності - уповноважена особа у потрібних випадках залучає фахівців відправника (одержувача), які після отримання інформації від капітана судна невідкладно прибувають на місце аварійної ситуації із своїми засобами індивідуального захисту.

5. Керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а у разі його відсутності - уповноважена особа у разі виникнення аварійної ситуації, яка загрожує безпеці населення, довкілля, спільно із фахівцями причетних служб, а за потреби разом із представниками місцевих органів управління та сил цивільного захисту, територіальних органів управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій, закладів охорони здоров'я, найближчих підприємств, організацій і фахівцями відправника (одержувача) оперативно розробляє та забезпечує виконання таких заходів реагування на аварійну ситуацію:

утворення штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та визначення керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;

проведення радіаційної, хімічної, біологічної (у разі потреби залежно від виду небезпечних речовин) розвідки на місці аварії і території, що перебуває під загрозою дії чинників аварії, визначення межі небезпечної зони, огороження зони та вжиття заходів щодо її охорони;

організація робіт та встановлення порядку надання повідомлень;

оповіщення і проведення евакуації населення з небезпечних територій (радіус зони евакуації визначається з огляду на властивості та кількість вантажу, особливості місцевості та погодно-кліматичні умови);

оцінка пожежної обстановки;

виявлення людей, що зазнали дії отруйних (токсичних), їдких і радіоактивних речовин, біологічно небезпечних препаратів, й організація надання їм медичної допомоги в необхідному обсязі;

визначення загрози вибуху і пожежі у місцях перебування особового складу підрозділів і населення, а також загрози розвитку пожежі;

визначення сил і засобів для ліквідації наслідків аварії і порядку їх використання;

визначення завдань окремим підрозділам і спеціалізованим формуванням;

проведення динамічного контролю вмісту небезпечних речовин в об'єктах довкілля;

визначення послідовності проведення аварійно-відбудовних робіт;

організація реєстрації учасників ліквідації наслідків аварійної ситуації;

забезпечення засобами нейтралізації, дезактивації і дегазації згідно з аварійною картою;

контроль за повнотою нейтралізації (дезактивації, дегазації, знезараження) місцевості, об'єктів довкілля, техніки, транспорту, спецодягу;

організація медичного забезпечення;

ужиття необхідних заходів безпеки.

6. Керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації здійснює організацію безпечного виконання робіт з ліквідації наслідків аварійної ситуації. Відповідальними за виконання визначених ним завдань та заходів безпеки є керівники залучених підрозділів.

Забороняється розпочинати відбудовні роботи в зоні аварії з небезпечними вантажами до прибуття відповідних аварійно-рятувальних служб для усунення загрози життю і здоров'ю людей та до проведення інструктажу з питань виконання відбудовних робіт і застосування засобів індивідуального захисту.

7. Якщо властивості небезпечних вантажів невідомі, керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації (у разі його відсутності - уповноважена особа) вживає заходів щодо з'ясування цієї інформації через відправника (одержувача) вантажу, спеціалізовані науково-дослідні організації та у разі потреби вимагає прибуття на місце аварії відповідних фахівців відправника (одержувача).

8. Суб'єкти господарювання, які проводять перевантаження вантажів, що містять небезпечні хімічні та сипкі речовини, повинні:

не допускати забруднення або засмічення акваторії та території порту, збирати та передавати за договорами для подальшого безпечного поводження (у тому числі розміщення) усі види відходів та забруднених вод, що утворюються в результаті їх діяльності;

розробляти плани заходів і здійснювати разом з адміністрацією порту заходи щодо зменшення обсягів викидів (скидів) забруднюючих речовин у довкілля та утворення відходів, запобігання забрудненню акваторій, територій портів та внутрішніх вод під час зберігання і перевалки вантажів, що містять небезпечні хімічні та сипкі речовини;

впроваджувати ефективні методи і технічні засоби щодо запобігання втратам нафти, нафтопродуктів і вантажів, що містять небезпечні хімічні та сипкі речовини, під час їх навантаження та розвантаження;

дотримуватись вимог технологічних схем, затверджених адміністрацією порту;

облаштовувати спеціальні причали для приймання та відправки вантажів, що містять небезпечні хімічні та сипкі речовини, приміщення для їх зберігання та перепакування, а також майданчики для знешкодження залишків небезпечних речовин;

збирати, очищати, знешкоджувати забруднені води, що утворюються під час промивання вантажних ємностей, а також стічні води акваторії та територій портів, терміналів, причалів та інших споруд;

розробляти та здійснювати разом з адміністрацією порту заходи щодо запобігання забрудненню акваторії та територій портів під час зберігання та перевалки нафти, нафтопродуктів та/або зрідженого вуглеводного газу.

9. План локалізації та ліквідації аварії завчасно розробляє та затверджує адміністрація річкового порту (термінала). План складається у двох примірниках, що брошуруються, засвідчуються підписом та скріплюються печаткою. Сторінки цього плану мають бути пронумеровані.

10. Компенсація витрат на ліквідацію розливу (забруднення) адміністрації річкового порту (термінала) та субпідрядним організаціям здійснюється згідно із законодавством України.

IX. Вимоги до персоналу, який здійснює операції з

небезпечними вантажами

1. Відповідно до глави 1.3 Правил ВОПНВ персонал, який здійснює перевезення небезпечних вантажів, повинен пройти спеціальне навчання у сфері перевезення небезпечних вантажів залежно від їх функцій та обов'язків.

Вимоги щодо обсягу та напрямів спеціального навчання персоналу наведено в підпунктах 1.3.2.2, 1.3.2.3 глави 1.3 Правил ВОПНВ, а стосовно документації - в підпункті 1.3.3 глави 1.3 Правил ВОПНВ.

2. Суб'єкти господарювання, діяльність яких пов'язана з безпосереднім перевезенням небезпечних вантажів, відправленням, одержанням, вантажними операціями, а також іншими діями (операціями) щодо перевезення таких вантажів, призначають одного або декількох уповноважених з питань безпеки перевезення небезпечних вантажів, які є консультантами з питань безпеки перевезення небезпечних вантажів.

На уповноваженого з питань безпеки перевезення небезпечних вантажів відповідно до видів діяльності суб'єкта господарювання покладаються такі обов'язки:

нагляд за дотриманням вимог щодо перевезення небезпечних вантажів;

консультування керівництва та працівників щодо перевезення небезпечних вантажів;

підготовка інформації про діяльність суб'єкта господарювання, пов'язану з перевезенням небезпечних вантажів, про аварії, нещасні випадки або порушення під час перевезення небезпечних вантажів, для подання компетентному органу з перевезення небезпечних вантажів.

На уповноваженого з питань безпеки перевезення небезпечних вантажів покладаються також інші обов'язки, передбачені міжнародними договорами України у сфері перевезення небезпечних вантажів.

Уповноваженим з питань безпеки перевезення небезпечних вантажів може бути керівник або працівник суб'єкта господарювання, який виконує інші обов'язки на підприємстві, в установі, організації, за умови, що така особа здатна виконувати зазначені в цьому пункті обов'язки.

Уповноважений з питань безпеки перевезень небезпечних вантажів проходить спеціальне навчання з питань перевезення небезпечних вантажів, підтверджене сертифікатом, форму якого наведено в підпункті 1.8.3.18 глави 1.8 Правил ВОПНВ.

3. Під час вантажних операцій і перевезення небезпечних вантажів на борту судна має перебувати експерт, який пройшов спеціальне навчання згідно з вимогами частини 8 Правил ВОПНВ і має сертифікат установленого зразка відповідно до підпункту 8.6.2 глави 8.6 Правил ВОПНВ.

Підготовка експертів здійснюється за програмами, розробленими і затвердженими компетентним органом з перевезення небезпечних вантажів відповідно до вимог підпункту 8.2.3.1 глави 8.2 Правил ВОПНВ.

Компетентний орган з перевезення небезпечних вантажів вносить до електронної бази даних інформацію щодо виданих сертифікатів про підготовку уповноважених з питань безпеки перевезень небезпечних вантажів та експертів.

Начальник Управління безпеки на транспорті та технічного регулювання	А.В. Щелкунов
	Додаток до Правил перевезення небезпечних вантажів внутрішніми водними шляхами України (пункт 4 розділу VII)

КІЛЬКІСТЬ

небезпечних вантажів, що мають завантажуватись на

судна, у вантажних одиницях та вантажних транспортних

одиницях

Клас та перелік речовин або виробів, що їх містять	Маса брутто на одному судні (кг)
1	2
Клас 1	
Усі речовини підкласу 1.1 групи сумісності А	90 ¹
Усі речовини і вироби підкласу 1.1 груп сумісності В, С, D, E, F, G, J або L	15 000 ²
Усі речовини і вироби підкласу 1.2 груп сумісності В, С, D, E, F, G, H, J або L	50 000
Усі речовини і вироби підкласу 1.3 груп сумісності C, G, H, J або L	300 000 ³
Усі речовини і вироби підкласу 1.4 груп сумісності В, С, D, E, F, G або S	1 100 000
Усі речовини і вироби підкласу 1.5 групи сумісності D	15 000 ²
Усі вироби підкласу 1.6 групи сумісності N	300 000 ³
Порожня неочищена тара	
¹ Принаймні 3 партії максимум по 30 кг кожна; відстань між партіями - не менше ніж 10,00 м. ² Принаймні 3 партії максимум по 5000 кг кожна; відстань між партіями - не менше ніж 10,00 м. ³ Для розділення трюму допускається використання дерев'яної перебірки	
Клас 2	
Усі корозійні; корозійні та окислювальні; корозійні та займисті; токсичні; токсичні та займисті; токсичні та корозійні; токсичні та окислювальні; токсичні, займисті та корозійні; токсичні; гази або вироби, що їх містять (класифікаційний код C, FC, CO, T, TF, TC,	120 000

ТО, TFC або ТОС, зазначений у графі 3 таблиці А глави 3.2 частини 3 Правил ВОПНВ), усього	
Усі займисті гази або вироби, що їх містять (класифікаційний код F, зазначений у графі 3b таблиці А глави 3.2 частини 3 Правил ВОПНВ), усього	300 000
Інші небезпечні вантажі класу 2	Без обмежень
Клас 3	
Усі легкозаймисті рідини або вироби, що їх містять, які мають групу пакування I або II (класифікаційний код F, зазначений у графі 3b таблиці А глави 3.2 частини 3 Правил ВОПНВ), усього	300 000
Усі легкозаймисті токсичні рідини; легкозаймисті токсичні корозійні рідини, що мають групи пакування I або II (класифікаційний код FT або FTS, зазначений у графі 3b таблиці А глави 3.2 частини 3 Правил ВОПНВ), усього:	120 000
Інші небезпечні вантажі класу 3	Без обмежень
Клас 4.1	
Ті, що мають № ООН 3221, 3222, 3231 і 3232, усього	15 000
Усі десенсибілізовані вибухові речовини; десенсибілізовані вибухові речовини, токсичні; легкозаймисті, токсичні тверді речовини (класифікаційний код D, DT або FT, зазначений у графі 3b таблиці А глави 3.2 частини 3 Правил ВОПНВ), що мають групу пакування I або II, усього	120 000
Інші небезпечні вантажі класу 4.1	Без обмежень
Клас 4.2	
Усі здатні до самозаймання, токсичні речовини (класифікаційний код ST, зазначений у графі 3b таблиці А глави 3.2 частини 3 Правил ВОПНВ), що мають групу пакування I або II, усього	300 000
Інші небезпечні вантажі класу 4.2	Без

	обмежень
Клас 4.3	
Усі речовини, що реагують з водою, токсичні; речовини, що реагують з водою, займисті (класифікаційний код WT або WF, зазначений у графі 3b таблиці А глави 3.2 частини 3 Правил ВОПНВ), що мають групу пакування I або II, усього	300 000
Інші небезпечні вантажі класу 4.3	Без обмежень
Клас 5.1	
Усі окиснюючі токсичні; окиснюючі займисті речовини (класифікаційний код OT або OF, зазначений у графі 3b таблиці А глави 3.2 частини 3 Правил ВОПНВ), що мають групу пакування I або II, усього	300 000
Інші небезпечні вантажі класу 5.1	Без обмежень
Клас 5.2	
Ті, що мають № ООН 3101, 3102, 3111 і 3112, усього	15 000
Усі інші речовини класу 5.2, усього	120 000
Клас 6.1	
Усі токсичні речовини, що мають групу пакування I, усього	120 000
Усі токсичні речовини або вироби, що мають групу пакування II, усього	300 000
Інші небезпечні вантажі класу 6.1	Без обмежень
Клас 7	
Ті, що мають № ООН 2912, 2913, 2915, 2916, 2919, 2977, 2978 і 3321-3333	0
Інші небезпечні вантажі класу 7	Без

	обмежень
Клас 8	
Усі корозійні речовини, що мають групу пакування I, усього	300 000
Інші небезпечні вантажі класу 8	Без обмежень
Клас 9	
Усі речовини або вироби, що мають групу пакування II, усього	300 000
Інші небезпечні вантажі класу 9	Без обмежень